

Dorit Otzen
Director
Reden and Reden STOP Trafficking
YWCA's Social Work
Gasvaerksvej 24
1656 Copenhagen V
Denmark

עבודה סוציאלית בקרב נשים דניות ונשים זרות המועסקות בזנות: נשים מנוצלות מינית וקורבנות הסחר בנשים.

תודה רבה על ההזמנה להגיע שוב לישראל. ביקרתי כאן בפעם הראשונה לפני חמש שנים כאשר "מכון תודעה" בשם ה- IAF, ארגון כנס בסינמטק בת"א בנושא: "זנות פורנוגרפיה ומלחמה". הייתי נשיאת ה- IAF הארגון הנלחם נגד לגליזציה של הזנות מאז 1998. סגניתי באזור המזרח התיכון היא לאה גרינפטר-גולד שהיא יו"ר "מכון תודעה".

אני מנהלת של REDEN - ארגון הפועל ברובע החלונות האדומים בקופנהגן עבור נשים בזנות. השירות אותו אני מנהלת מטפל ב - 600 נשים מידי שנה אשר מגיעות לקן (nest) המגיש סיוע באמצעות עבודת רחוב לכ- 300 נשים בשנה.

בשנת 1972 התחלתי לעבוד עם אנשים צעירים המכורים לסמים. כבר בראשית הדרך התמודדתי עם אמירתם של הצעירים והצעירות: "אני הולכת / הולך לרחוב (Straasn - בגרמנית)". משמעות משפט זה בעצם: "אני הולך/כת לרחוב לעבוד בזנות כדי להביא כסף". ישנן רק שלוש דרכים לממן התמכרות לסמים: (1) גניבה, (2) להפוך לסוחר סמים (3) זנות.

כולנו יודעים על זנות אך אף אחד לא מדבר על זה. כפי שבעבר לא דיברנו על ניצול מיני שילדים רבים חוו. ניצול מיני אשר היה ברקע של צעירים רבים והווה אחד הגורמים המרכזיים בעטיים התמכרו לסמים. יום אחד אישה צעירה הצטרפה לתוכנית ההכשרה שלי לאחר שש שנים של התמכרות לסמים וזמן ארוך במרכז גמילה. היא הייתה "נקייה" מסמים ומוכנה להתחיל בחיים חדשים. שאלתי אותה לגבי החיים בזנות, איזו משמעות הייתה לזנות בחייה? ובאיזו דרך השפיעה הזנות על חייה? היא הייתה המטופלת הראשונה שלי ששאלתי אותה על זנות, ואני הייתי האדם הראשון ששאל אותה על חווית העיסוק בזנות. בני משפחתה, מכריה, מטפלים ואפילו מטופלים ומטופלות במרכז הגמילה בו שהתה עשרה חודשים, מעולם לא דיברו איתה על הזנות. אף אחד

מאיתנו העוסקים בתחום, לא התייחס למשמעות של מתן שירותי מין ל-10 עד 30 גברים ביום, 7 ימים בשבוע, במשך 6 שנים. אם ניקח בחשבון מספרים אלו, ניתן לסכם כי יותר מ-20 אלף גברים עשו שימוש בגופה לצורך סיפוק צרכיהם המיניים, בתקופה בה הייתה זונה מכורה לסמים. זו הייתה נקודת מפנה בשבילי, היות ומרגע זה הקדשתי את עבודתי למלחמה בניצולן המיני של נשים שהינה המהות של הזנות, לתפיסתי.

רקע:

ה- **YWCA's Social Work הדני**, מפעיל מקומות מפגש ומקלטים לדרי רחוב, אלקוהוליסטים, חולי נפש, נשים בזנות, קורבנות של סחר בבני אדם, וגברים המכורים לסמים. מרכז הקשר של הארגון ממוקם במרכז קופנהגן, מציע בין היתר, ארוחות זולות. בנוסף, **YWCA's Social Work**, מפעיל מקלטים למשפחות חסרות בית ולחד הוריים וילדיהם. המשפחות מתגוררות במקום ומקבלות תמיכה כדי לפתור בעיות קונקרטיות מיידיות, עד אשר ימצא עבורם פתרון דיור אחר.

דרות רחוב - דרות רחוב הינה בעיה מורכבת, אשר לרב קשורה לשרשרת בעיות ואינה באה לידי ביטוי רק בהעדר מקום מגורים. ניצול, מחלות נפש, בעיות בהשתלבות בשוק העבודה, פשע, מחסור ברשתות תמיכה חברתיות, חוסר שורשים, הינן רק כמה מהבעיות הקשורות לדרות רחוב. בדנמרק, 76% מדרי הרחוב הינם גברים, בעוד הנשים מהוות רק 24%. חלוקה דומה מאפיינת קבוצת הסוחרים בסמים, אשר 3/4 מהם הינם גברים.

Outreach במסגרת ה- YWCA's Social Work - במשך 60 השנה האחרונות, **YWCA's Social Work** עסק בין היתר, בעבודה עם נשים פגיעות, נשים המצויות בסיכון להתדרדר לזנות ונשים בזנות. בתקופה זו הפעיל הארגון אסטרטגיות של יישוג (outreach), שהתרכזו בתחנה המרכזית של קופנהגן וברובע החלונות האדומים הסמוך. העבודה שבצעו אנשי היישוג של ארגון ה- **YWCA's Social Work**, דומה מאוד לעבודה אותה אנו מקיימים היום. משרדס היה ממוקם באזור החלונות האדומים סמוך לתחנת הרכבת במרכז העיר קופנהגן ומשם היו יוצאים לרחוב, כדי לאתר נערות ונשים צעירות שנראות אבודות. הם הציעו להן בשלב ראשון משהו קונקרטי כמו אוכל או בגד להחלפה ובהמשך ספקו פתרונות לטווח ארוך. בימים ההם לא היה מקובל לבצע הפלות, על כן לאישה צעירה הרה, אשר אין לה תמיכה משפחתית ויכולת לשרוד בעצמה - הם הציעו להשתכן עד הלידה אצל מעין "משפחות אומנה". (משפחות אשר היו מוכנות לאמץ את הצעירה לתקופת ההיריון בה היה עליה להסתתר). לאחר הלידה, סייע הארגון במציאת פתרון דיור ותעסוקה. בדומה ל- **REDEN** המפעיל מקלט לנשים בזנות, כך גם בימים ההם הפעיל ה- **YWCA's Social Work**, דירת מסתור בה יכלו לשון בלילה אחד עד 15 נשים.

סביבת הזנות השתנתה בסוף שנות השישים, כאשר סמים נכנסו לא רק לדנמרק אלא לכל העולם המערבי, ויותר צעירים, הפכו למכורים לסמים. סביבת הזנות בקופנהגן הפכה במהרה למאופיינת בהתמכרות לסמים וכל פעילות עבריינית הנלוות לכך. על פי הערכות, בדנמרק ישנם כ- 20 אלף מכורים לסמים.

ב- 1983 REDEN (the nest) - יצא לדרך. מקור שם הארגון בשמו של ארגון צרפתי Mouvement du Nid, אשר היווה עבורנו ועבור אחרים מודל לפיתוח עבודת רווחה בקרב נשים מנוצלות ונשים בזנות. במשך שנים רבות כ- 75% מהנשים הללו היו גם חסרות בית. כיום מעריכים כי רק 40% הינן חסרות בית.

התפתחות ארגונית של REDEN - במשך שש השנים הראשונות לפעילותו של REDEN, הארגון נתמך ע"י כספים פרטיים והופעל ע"י מתנדבים. מ- 1989 המרכז ממומן ע"י עיריית קופנהגן והממשלה, דבר אשר מאפשר להעסיק צוות אנשים בעלי הכשרה מתאימה ורקע בחינוך, עבודה סוציאלית ופסיכולוגיה. ישנם עוד שני סניפים של REDEN בדנמרק בערים: Aarhus, Odense, אשר נפתחו ב- 1989 ו- 1996 בהתאמה. כל שלושת סניפי REDEN נלחמים מידי שנה על המשך קיומם. מדובר לרוב בבעיות כספיות. המלחמה מתמשכת למרות שכיום מצבינו טוב יותר בזכות תשומת הלב והתמיכה הפוליטית ברמה הלאומית, המופנית לנושא שיקום קורבנות זנות.

כאשר מיישמים פרויקטים חדשים, גיוס משאבים הינו הכרחי ובמשך מספר שנים, בכדי להפעיל מידי יום את REDEN, נזקקנו לכסף רב שלא היה באמתחתנו. שתי העוזרות שלי ואני לימדנו באוניברסיטה והענקנו הרצאות בכל שבוע, בכדי לממן את הפעילות ואת שכרינו ב- REDEN. העבודה ב- REDEN מתאפיינת בקבוצות גדולות של עובדים מתנדבים מרביתן נשים, אשר בלעדיהם/הן מרבית העבודה לא הייתה יכולה להתבצע.

נשים בסביבת הזנות של קופנהגן - סביבת הזנות מתאפיינת בנשים דניות המכורות לסמים. אצל חלקן, על גבי ההתמכרות קיימות גם בעיות פסיכיאטריות. מרבית הנשים הינן חסרות בית. כ- 80% מזנות הרחוב הינה של נשים זרות / מהגרות. בניגוד לנשים הדניות, נשים ממזרח אירופה ואפריקה, מבודדות ונתונות לשליטתם של סרסורים זרים אשר השיגו ב- 10 השנים האחרונות "דריסת רגל" משמעותית בדנמרק.

זנות רחוב, מתרחשת במרחב הציבורי. האישה יוצרת מגע עם הלקוח ברחוב והעסקה מבוצעת ברחוב. מאפיין זה של זנות הרחוב, נותן נראות אשר הינה משמעותית לאופן בו ניגשים עובדי היישוג לקבוצת מטרה זו. (בהמשך דורית תרחיב באשר לאסטרטגיות אותן מפעיל עובד היישוג ברחוב).

זנות בתי בושת ודירות דיסקרטיות, הינה זנות המתרחשת ב"מרחב פרטי". בכדי שהעובד הסוציאלי יוכל לבצע עבודת יישוג עבור אוכלוסייה זו, הוא נדרש להיכנס מבעד לדלת הסגורה אל מרחב לא ידוע, בלא לדעת מה ומי ממתינים לו בצד השני. צורה זו של עבודת יישוג מצריכה מחשבה אחרת אודות בחירת שיטות העבודה. אתייחס למספר מתודות או אסטרטגיות אותן אמצנו לעצמנו: בטחון - כל צוות אשר יוצא למשמרת היישוג, יוצא מתוך REDEN, אנו יודעים מתי הצוות אמור לחזור ואם הם אינם חוזרים בזמן אנו מיד פועלים כדי לחפש אותם. שנית, צוות אשר עומד להיכנס לבית בושת, דירה דיסקרטית וכדומה, מודיע ל- REDEN באמצעות הטלפון הסלולארי כי הוא עומד להיכנס למקום ומאשר את יציאתו בצלצול נוסף. (עד היום לא קרתה שום תקלה). יתר על כן, ההנחיה לכל צוותי היישוג היא שבמידה והן מזהים סיטואציה מסוכנת או אפילו לא נעימה ברחוב - הם מייד עוזבים את המקום. זו האחריות של REDEN, לדאוג לביטחונם של העובדים שלהם. אסטרטגיה נוספת אותה עוד אזכיר בהמשך, הצעה קונקרטי - לעולם לא נצא לשטח מבלי דבר קונקרטי להציע לנשים.

בתי בושת או מכוני "עיסוי" יכולים להימצא בדירות פרטיות באזורי מגורים, וילות או אזורי עסקים בשעות בהן אין פעילות עסקית. מכוני עיסוי זה ביטוי אלגנטי לבתי בושת. מדובר בתופעה שהתחילה בדנמרק בסביבות 1970. כ- 90% מתופעת הזנות בדנמרק מתקיימת באופן זה ורק כ- 10% מהזנות מתקיימת ברחוב ובמועדוני חשפנות, (זנות נראית).

זנות אינה חוקית בדנמרק, אך מ- 1999 מכירת הגוף לצרכי זנות אינה נחשבת עבירה פלילית. אסור להרוויח כסף מזנותם של אחרים, אסור להיות סרסור או להפעיל בית בושת. בארצות סקנדינביות, אסור לרכוש שירותי מין בכסף או להציע תמורה חומרית אחרת עבור שירותי מין מאנשים מתחת לגיל 18. יחסי מין מתחת לגיל 15 נחשבים עברת מין, אשר העונש עליה הינו מאסר עד 6 שנים. סחר בבני אדם, אסור על פי חוק ויכול לגרום עונש של 8 שנים מאסר. בפועל פסק הדין החמור ביותר שניתן עבור סחר בנשים בדנמרק היה 3 שנים ותשעה חודשים.

מי קונה שירותי מין: בסקר דני שבוצע ב- 2005 בו נשאלו 6,240 גברים, נמצא כי 68% מתוך אלה שקונים שירותי מין, הינם נשואים או חיים יחד עם בת זוג. 60% עושים זאת היות והזנות אפשרית באופן חוקי, רק 8% צורכים שירותי מין היות והם חושבים כי זנות היא המוצא היחיד עבורם להשיג מין.

REDEN:

REDEN פתוח על בסיס יומי בין 15:00 ועד ל- 10:00 בבוקר למחרת. בין 10:00 בבוקר ועד 15:00 אחרי הצהריים, ניתן לקבוע פגישה עם איש טיפול. (בד"כ עו"ס). במהלך סופי שבוע וחגים REDEN פתוח 24 שעות ביממה. ישנם שלושה אנשי צוות מוסמכים, אשר נמצאים במשמרת בכל

זמן נתון. בערבים ובסופי שבוע, מצטרפים לצוות מתנדבים וסטודנטים על בסיס קבוע. ב- REDEN ניתן לאכול ארוחות חמות בחינם ובנוסף, ישנו מזנון קבוע בו ניתן לשתות ולאכול כריכים.

במקום מקלט לשעות הלילה בו 13 מיטות. ניתן לבקש לשהות במקלט בשעות בהן השירות פתוח. לא ניתן לשמור מראש מיטה, השירות מגדיר כי מי שמגיעה ראשונה תוכל לשהות במיטה הפנויה.

עבודה בגישה של "הצמצום נזקים" (Harm reduction). REDEN מאפשר מנוחה מסביבת הסמים והזנות באמצעות הענקת מקלט בטוח. אנו מאמינים שנדרשת אנרגיה פיזית ונפשית בכדי להחליט לצאת מהסמים והזנות וכדי לחפש טיפול. אנו מעוניינים לסייע במתן מקום שלו ובטוח לנשים בו תוכלנה לקבל החלטות ולבצע את בחירתן בנוגע להמשך חייהן.

בריאות: REDEN מציע מחטים נקיות ומוצרים אחרים המאפשרים שימוש בטוח בסמים. אנו מציעים גם קונדומים, חומרי סיכה, גלולות נגד הריון, קוטלי זרע (לשימוש בו הקונדום נקרע). אנו משקיעים משאבים רבים ללמד את הנשים באופן מתמשך, כיצד להגן על עצמן ועל בריאותן במהלך החיים בזנות. אנו לוקחים אותן להיבדק באופן סדיר למחלות מין ובוחנים את הידע שלהן, לעיתים קרובות, בכל הקשור להימנעות ממחלות מין ואיידס.

עד לפני חמש שנים מרפאת המין העירונית הייתה ממוקמת במרחק 5 דקות הליכה מ- REDEN ונשים הלכו להיבדק בה באופן עצמאי. לפני 5 שנים, משיקולים תקציביים, המרפאה הועברה לבית החולים המקומי הממוקם ½ שעה מ- REDEN. נלחמנו נגד העברת המרפאה משום שכדי שאישה בזנות תגיע להיבדק באופן סדיר, המרפאה מוכרחה להיות נגישה עבורה. נגישות בהקשר זה משמעותה: קירבה פיזית לאזור העיסוק בזנות, וזמן המתנה לבדיקה, קצר עד כמה שאפשר. פחות נשים נבדקות עכשיו, אך אנו עושים כמיטב יכולתינו, כדי לשכנע אותן להיבדק, למען בריאותן.

אנו מלווים נשים למרפאה שבבית החולים איתה יש לנו כעת הסכם מיוחד. אנו קוראים לכך הסכם VIP שמשמעותו שאין צורך להמתין בתור. (אחרת הנשים תמנענה מלהגיע). הבדיקה הינה אנונימית לכולם! הנתונים היחידים שנשאלים במרפאה הם לגבי מין, גיל וסטטוס אזרחי. הנבדקים אינם נשאלים אודות העיסוק בזנות היות ובחינוך לבריאות, מין בטוח הינה פרקטיקה הנדרשת מכל אחד, ללא קשר לעובדת עיסוק או אי עיסוק בזנות.

אנו יודעים כי נשים דניות המועסקות בזנות, יודעות היטב כיצד להימנע ממחלות מין, אך אנו גם יודעים שגברים יום יום מציעים לנשים כסף נוסף בכדי לקיים יחסי מין ללא קונדום. עוד אנו יודעים כי הסרסורים מוכרים את הנשים, בהבטחה ללקוח כי יוכל לקיים סקס ללא קונדום. ניתן לקרוא בפרסומים סטטיסטיים דניים שאחוז הגברים הנופלים קורבן ל- HIV נמצא בעליה. לכן

בדנמרק הושקו לאחרונה קמפיינים אשר מטרתם ללמד את הציבור, בעיקר גברים, התנהגות מינית בטוחה.

פעם בשבוע, מיילדת או רופא מבקרים ב- REDEN בכדי לתת מידע על אמצעי מניעה או בכדי לתת טיפול רפואי דחוף. צוות REDEN משתף פעולה באופן הדוק עם בית החולים ומאפשר הפלות חוקיות בהודעה מקדימה של מספר שעות. אישה זרה אינה זכאית בדנמרק להפלה חוקית ובחינם. למרות זאת, נשים המופנות ע"י REDEN STOP TRAFFICKING מתקבלות ע"י בית החולים תוך תשלום של 1000 אירו (תשלום עבור הפלה בדנמרק). נשים הרות המכורות לסמים מקבלות טיפול רפואי בחינם ויכולות להתאשפז ולקבל טיפול במטדון במהלך הריון. רק נשים שנגמלו, מורשות להחזיק בתינוקן. במידה והן עדיין בסמים, הילד נמסר למשפחה אומנת או למוסד. ל- REDEN, הסכם עם רופאים פרטיים לסיוע במקרים דחופים של נשים דניות, חסרות בית או נשים זרות "לא חוקיות" השהות בדנמרק. אנו משלמים עבור טיפולים רפואיים דחופים לנשים אלה. כל חסרי הבית בעיר קופנהאגן, זכאים לקבל טיפול שיניים חינם.

ייעוץ/טיפול סוציאלי - העובדים הסוציאליים ב- REDEN מפנים נשים לגמילה ומציעים פתרונות דיור. העו"סים מתפקדים כ"משקיפים" עבור שירותי רווחה ומשטרה. הם מבקרים את הנשים בבתי סוהר, בבתי חולים ובבתים פרטיים. בכל יום בין השעות 10:00 בבוקר ל- 15:00 בצהריים, הדלתות של REDEN נפתחות וכל אישה יכולה לגשת לפגישה עם העובדת הסוציאלית (שתי עו"סיות קבועות בכל משמרת). השירות ניתן בגישה של "דלת פתוחה", אין צורך לקבוע תור מראש ואין צורך במסמכים מיוחדים. במובן הזה, משלימים שירותי הייעוץ של REDEN את עבודת היישוג המתקיימת בחוץ. העו"ס משמשת כמסנגרת עבור האישה בכל נושא ועניין אותו מסמנת האישה כחשוב לה, ואשר אותו היא רוצה לקדם. בשעות האלה כל משרדי הממשלה וארגונים ממוסדים אחרים - פתוחים. על כן, בשעות אלה, במידה ויש צורך, העו"ס יחד עם האישה, פונות טלפונית או פיזית לשירותים אחרים. העו"סיות ב- REDEN בקיאות בכל הקשור לזכויות נשים, הן מרושתות היטב בקהילה פתוחות ונטולות שיפוטיות ביחס לנשים במצוקה.

שתוף פעולה עם המשטרה - ל REDEN ניסיון חיובי במשך שנים רבות עם משטרת קופנהגן, למימוש המטרה המשותפת: איתור פשע. REDEN מנסה לשכנע את כל קורבנות התקיפה והאונס לדווח למשטרה. אנשי הצוות, מלווים את הנשים לחקירה ומשמשים כמשקיפים בעת החקירה המשטרתית, כמו גם בבדיקות במרכז הטיפול בקורבנות תקיפה מינית. במקרים בהם האישה מעוניינת בכך, החקירות יכולות להתבצע ב REDEN. בעשר השנים האחרונות, שיתוף הפעולה עם המשטרה התרחב, יותר נשים מוכנות לדווח על גברים תוקפים, ואלה נתפסים יותר מבעבר.

קבוצת הברבור (Svanegruppen) - הינה קבוצת תמיכה נפשית של נשים שנטשו או שעומדות לנטוש את הזנות. הקבוצה נפגשת כל שבוע למשך שעתיים וחצי ומונחת ע"י עובדות סוציאליות. הקבוצה כוללת נשים דניות או נשים מהגרות המתגוררות במדינה. כל המשתתפות מוכרחות לדבר בשפה הדנית ולהיות נקיות מסמים או אלכוהול. כל הנשים מתאפיינות בכך שהן סובלות מתסמונת פוסט טראומתית (PTSD). התסמונת קשורה לרקע חברתי/משפחתי ממנו הגיעו ולחיים בזנות.

ב- 2003 הוקם REDEN STOP TRAFFICKING. מדובר בתוכנית פיילוט למשך 3 שנים, שהינה חלק מתוכנית ממשלתית למלחמה בסחר בבני אדם. אנו מבצעים עבודת יישוג ברחובות ובבתי הבושת של קופנהאגן. אנו מפעילים קו חם לאומי ומקלט המעניק הגנה לקורבנות סחר.

עבודת רחוב ב- REDEN

יישוג (outreach) - עבודת היישוג בקרב נשים בזנות חייבת להתייחס למספר שיקולים אתים באופן הפעולה. אחת הדילמות קשורה לחציית גבולות אינדיבידואליים במרחב הציבורי. מעבר לכך עו"ס המבצע יישוג, חייב להיות מוכן היטב לעבודה בסביבה שעברה "סקסואליזציה" (סביבה מינית) בין אם ברחוב, בבית הבושת או בחנות הפורנו. המטרה המרכזית של עבודת היישוג היא לבנות גשר בין האישה העוסקת בזנות והעזרה הרלבנטית אותה היא צריכה. על עובד/ת היישוג להבטיח שהאישה אכן תקבל נגישות לעזרה הרלבנטית. עבודת הרחוב ב- REDEN עוסקת בין השאר בהפניית הנשים לגורם הטיפולי המתאים ע"י שימוש בעלוניס, מתן כתובות, כרטיסי ביקור וע"י הצעה ללוות את האישה לשירותי הטיפול הללו. יישוג, עבודה סוציאלית וקידום בריאות הינן מתודות שמטרתן ליצור קשר עם אנשים פגיעים חברתית, אשר אינם פונים לעזרה בעצמם.

באופן כללי ניתן לומר שישנן שלוש מטרות לעבודת היישוג: הראשונה היא המלחמה בבידוד החברתי ובנידוי של האוכלוסייה אל שולי החברה. מטרה זו מתאפיינת במניעה המשך ההתדרדרות וייצוב הקשר עם אנשי REDEN. המטרה השנייה הינה יצירת אפשרויות לשיפור ואפילו שבירה של המצב הקשה הקיים. מטרה נוספת הפניית תשומת הלב של הציבור ומקבלי ההחלטות לפשעים הקשורים בסחר בנשים לצרכי זנות.

עבודת יישוג חברתית - (Outreach social work), הנה פעולה הנעשית באופן שאינו מוזמן ע"י הרשויות או נציגים של ארגונים חברתיים לא ממשלתיים. פעולה זו - מטרתה להעריך את הצורך בעזרה חברתית, משפטית או בריאותית. עבודת היישוג החברתית אינה מתבקשת גם על ידי מושא היישוג. עבודה זו מנסה למצוא את איזון בין זכותו של האדם להיוותר לבדו, ללא טיפול לבין חובתה של החברה להציע טיפול / שיקום. הבחנה זו רלוונטית לעבודת היישוג הן ברחוב והן בבתי בושת. עבודת יישוג, אשר מציעה התערבות בחיי האדם ללא הסכמתו/ה מעלה מספר שאלות

אתיות. כאשר אנו חוצים את האינטרס של האישה (לדוג' מדווחים לרשויות כי היא משתמשת בסמים בזמן שילדיה בחזקתה), אנו מסבירים לנשים מדוע אנו עושים זאת, ומיידעים אותן באשר לכל התפתחות בטיפול בנושא. אנו מעניקים להן תמיכה נפשית וקונקרטית בעניין ולא נוטשים אותן בדרך. בטווח הקצר, פגענו באישה, גרמנו להוצאת ילדיה מחזקתה, הנשים כועסות עלינו ונלחמות בהחלטה. בטווח הארוך, לאחר שהן מתנקות מהסם, הן מודות לנו על שפעלנו לטובת ילדיהן בתקופה שלא היה להן כוח לדאוג לילדיהן. הראייה לכך שעדיין, נשים רבות בוטחות בנו.

האתיקה מחייבת מחשבה והבהרות עם הארגון המפעיל את השירות ועם העובדים המבצעים את עבודת היישוג. המטרות של עבודת היישוג חייבות להיות ברורות ומגדרות מראש למבצעי העבודה. על עבודת היישוג להיות מסוגלת לתת פתרונות קונקרטיים: אנו מציעים למשל ללוות את האישה אל המרפאה למחלות מין, לרופא, לרופא השיניים, לבדיקת ההיריון, להפלה אשר ממומנת על ידנו, ולשמש כמסנגרים מול נותני השירותים השונים. עבודת היישוג החברתית צריכה להיבחן ביחס לתחומי הבעיות המאפיינות את אוכלוסיית היעד. במקרה של REDEN: דרות רחוב, זנות, התמכרות לסמים, סחר בנשים ומחלות נפש.

הכשרת עובדי רחוב העוסקים ב- outreach - החודש הראשון של פרויקט REDEN STOP TRAFFICKING, היה כולו חודש של הכשרה:

1. את מי אנו עומדים לפגוש ברחוב?
 - מאפייני הנשים.
 - מצבן החברתי / כלכלי של נשים ניגרות.
 - השפעת ה"וודו" כגורם תרבותי מאפיין.
 - הדרך מאפריקה לדנמרק.
 - ההיסטוריה של צוענים באירופה, מצבם כקבוצה מודרת בכל ארצות אירופה וההקשר לשיעור הגבוהה של מכירת נשים צועניות לזנות.
2. לפני תחילת העבודה בשטח הקבוצה נפגשה עם המדריך (supervisor) החיצוני. היה חשוב שהצוות יעבוד על הגבולות ויבהיר לעצמו את האמונות והדעות כלפי זנות.
3. ביקור בבתי בושת בקופנהאגן: לימוד על סוגים שונים של שירותי מין הניתנים, מרבית הנשים אינן מכירות כיצד בית בושת נראה מבפנים, אך מעתה בית הבושת עומד להיות חלק מסביבת העבודה של הצוות.
4. כיצד לאזן את שיתוף הפעולה עם המשטרה.
5. פגשנו נשים וגברים אשר נחלצו מזנות.
6. ביקורים במערכת הרווחה והבריאות.
7. ארגנו סדנאות בנושא מיניות הגבר וגברים אשר עוסקים בזנות.

8. קורס כיצד לעבוד ב"קו החם".

הקבוצה שעוסקת בעבודת היישוג מקבלת הדרכה חיצונית כל שבוע שלישי. חשוב מאוד שהצוות לא יישחק. (מלשון שחיקה). הצוות פוגש בצד האפל של מיניות הגברים. הם נחשפים ומתמודדים עם אונס ותקיפה. הם מתמודדים עם העובדה שנשים נמכרות ונסחרות כמוצר, וללא הדרכה ישנה סכנה שהלחץ על הצוות יהיה רב מידי באופן שלא יוכלו לבצע את עבודתם. בכל חודש אנו מבצעים יום הכשרה בנושא אקטואלי. אנו נפגשים 4 פעמים בשנה עם כל הארגונים האחרים העושים עבודת יישוג בדנמרק. אנו מנסים מאוד לתת לכל הצוות את אותה רמת ידע והכשרה. אנשי הצוות גם מפתחים התמחויות: ישנם מומחים שונים למשל למצב של נשים אפריקאיות, חוקי הגירה, טיפולים רפואיים וכו'.

עבודת יישוג (outreach) הלכה למעשה

בכל יציאה לרחוב יוצאות קבוצות המורכבות משתי נשים. אנו מבלים 10 שעות בשבוע ברחוב: 2-3 לילות לרוב בין 20:00 ל - 2:00. אוכלוסיית היעד כעת הינה נשים זרות וקורבנות של סחר בנשים. שש הנשים בצוות של עבודת היישוג הינן מגשרות תרבותיות, דהיינו יש להן רקע תרבותי דומה לזה של הנשים אותן הן פוגשות ברחוב. בקבוצה אנו דוברים 18 שפות. מאוד חשוב להימצא בסביבת הרחוב באופן קבוע כך שיכירו אותך היטב. הנשים ברחוב יודעות שאנו לא מהמסטרה. REDEN ידוע לכל הנשים הדניות המועסקות בזנות. חשוב מאוד שנהיה מוכרים ככאלו שמסוגלים לתת עזרה, אפילו אם רק באמצעות חלוקת קונדומים או מחטים נקיות. המגע הראשון ברחוב הינו יצירת קשר עין באופן המאפשר לדעת האם האישה בכלל מעוניינת ליצור קשר. אשת צוות אחת, יוצרת את הקשר והשנייה שומרת על כך שלא תהיה הפרעה, תוך כדי תשומת לב למה שמתרחש ברחוב בסמוך. אם אין זמן לאישה לדבר אנו מחלקות כרטיסי ביקור עם מספר טלפון של ה"קו החם". ללא טקסט, רק מספר הטלפון. המילים זנות או סחר בבני אדם לא מוזכרת לטובת שמירה על בטחון האישה.

כעובדים סוציאליים המועסקים ע"י NGO העוסקים בעבודת רחוב יש לנו מחויבות מיוחדת להיות עדים לתופעות אותן אנו רואים. מחובתנו לעורר את המודעות של הפוליטיקאים והציבור הרחב לבעיות הקשורות במחוסרי בית, זנות, סחר בבני אדם. מתפקידנו לאתגר את התפישה הרווחת והדעות הקדומות לגבי תופעות אלו. כעובדי רחוב העוסקים יום יום בבעיות אלו, מחובתנו להפנות את תשומת ליבו של הציבור להעדר חקיקה ואכיפה של חוקים קיימים. לממשלה הדנית יש מסורת ארוכת שנים של שיתוף NGO במשלחות לאו"ם, האיחוד האירופי וארגונים אחרים. למרות שהם לא תמיד מסכימים עם דעותינו, עדיין מתייחסים אלינו בכבוד ולוקחים את דעותינו בחשבון. תפקידנו כ - NGO להוות כלב שמירה, תפקיד שאינו תמיד פופולארי, אך חשוב ביותר.

ההרצאה תורגמה ע"י ד"ר נדב דוידוביץ' ויעל גור.